

PREGLED PODATKOV ZA KRAVE ČRNO-BELE PASME S STATUSOM ODBRANE BIKOVSKE MATERE V LETU 2016

Priprava: Betka Logar, Kmetijski inštitut Slovenije

Vir podatkov: Centralna podatkovna zbirka Govedo, Kmetijski inštitut Slovenije, pregled pripravljen glede na stanje v registru BM dne 13.12.2016

Za leto 2016 je bilo v Sloveniji odbranih 137 bikovskih mater (BM) črno-bele (ČB) pasme. Na novo je bilo odbranih 73 bikovskih mater, ostale so imele status odbrane BM tudi že v prejšnjem letu. Število rej z odbranimi bikovskimi materami po zavodih je prikazano v tabeli 1. V tabeli 2 so prikazani očetje, katerih vsaj tri potomke imajo status odbrane bikovske matere v letu 2016.

Število bikovskih mater in število rej z odbranimi bikovskimi materami v letu 2016 po zavodih je prikazano v tabeli 2. V tabeli 3 so prikazani očetje, katerih vsaj pet potomk ima status odbrane bikovske matere v letu 2016.

Tabela 1: Število bikovski mater (BM) in število rej po zavodih

Zavod	Število BM	Število rej BM
PT	17	8
CE	21	12
KR	34	21
LJ	44	25
NM	21	14
Skupaj	137	80

Zavod - Območni zavod Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije; MS - Zavod Murska Sobota, PT - Zavod Ptuj, CE- Zavod Celje, KR – Zavod Kranj, LJ - Zavod Ljubljana, NM - Zavod Novo mesto

Tabela 2: Očetje, po katerih so odbrane vsaj tri bikovske matere (BM)

Oče	Število BM
GODZILLA-ET	12
SHOTTLE-ET	7
MAN-O-MAN	5
FINLI	4
GIBOR	4
JEFFERSON-ET	4
MASCOL-ET	3
OMJET	3
SUPER-ET	3

Lastnosti mlečnosti

Pri pregledu lastnosti mlečnosti so podani rezultati za vse odbrane bikovske matere ČB pasme s statusom BM v letu 2016. Ločeno so prikazana povprečja vseh zaključenih standardnih laktacij (tabela 3) in povprečja v prvih standardnih laktacijah (tabela 4).

Tabela 3: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti pri bikovskih materah črno-bele pasme v letu 2016

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	10	11952±2106	457,3±81,7	3,89±0,80	406,2±61,3	3,42±0,19
CE	13	10746±1127	423,6±42,6	3,96±0,35	357,8±33,9	3,34±0,18
KR	34	10694±1253	420,4±56,8	3,95±0,44	352,7±39,4	3,30±0,19
LJ	44	10539±1292	400,5±50,6	3,82±0,35	351,3±43,0	3,34±0,20
NM	21	10074±1373	410,3±63,0	4,11±0,64	334,1±34,0	3,34±0,21
Skupaj	122	10640±1412	414,9±58,0	3,92±0,49	353,9±44,3	3,33±0,20

N - število BM za katere so prikazani podatki

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Tabela 4: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti v prvi standardni laktaciji za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2016

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	10	10107±1856	373,2±56,7	3,76±0,67	344,9±56,0	3,43±0,18
CE	13	9125±726	354,2±35,0	3,89±0,36	304,7±27,3	3,34±0,17
KR	34	9571±1346	373,9±48,1	3,93±0,41	313,8±45,8	3,28±0,19
LJ	44	9456±1234	359,1±41,0	3,82±0,34	317,4±36,8	3,34±0,21
NM	20	9038±1095	364,0±40,2	4,06±0,53	298,1±27,2	3,31±0,22
Skupaj	121	9437±1275	364,7±43,7	3,89±0,43	314,1±40,3	3,33±0,20

* - pomen oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Plemenske vrednosti

V tabeli 5 so prikazane plemenske vrednosti (PV) za lastnosti mlečnosti v standardni laktaciji, Plemenske vrednosti izhajajo iz zadnjega uradnega nacionalnega obračuna plemenskih vrednosti, ki je bil izveden na Biotehniški fakulteti, Oddeleku za zootehniko.

Tabela 5: Povprečja in standardne deviacije plemenskih vrednosti za lastnosti mlečnosti za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2016

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)	IBM
PT	10	136±14	134±12	95±20	140±9	108±15	140±8
CE	13	137±9	135±10	97±11	138±9	101±12	138±8
KR	34	130±11	129±11	98±13	132±9	104±12	132±9
LJ	44	129±11	125±12	95±10	133±10	105±11	132±10
NM	21	127±12	127±13	99±15	129±8	102±14	129±8
Skupaj	122	131±11	128±12	97±13	133±10	104±12	133±9

IBM - indeks beljakovin in maščobe

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne mere

V tabeli 6 so prikazana povprečja telesnih mer za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2016 po zavodih in skupaj, Telesne mere višina vihra (VV), višina križa (VK), dolžina telesa (DT) in obseg prsi (OP) se izmeri ob odbiri BM. Običajno merjenje izvaja strokovni tajnik ali pa selekcionista območnega zavoda.

Tabela 6: Povprečja in standardne deviacije telesnih mer (VV - višina vihra, VK - višina križa, DT - dolžina telesa, OP - obseg prsi) pri bikovskih materah črno-bele pasme odbranih za leto 2016

Zavod	N(VV)	VV (cm)	N(VK)	VK (cm)	N(DT)	DT (cm)	N(OP)	OP (cm)
CE	20	147,2±3	20	149,3±3,3	20	153,6±15,7	20	205,2±13,4
KR	34	148,7±3,4	34	151,5±3,6	34	149,9±4,1	34	210±7,5
LJ	43	148,7±3,4	43	150,8±3,2	43	150,2±4	43	210,2±6,9
NM	21	148,1±2,8	21	150±2,9	21	149,8±3,2	21	212±8,6
PT	17	148,3±2,8	17	150,7±2,9	17	149,6±3,9	17	210,8±5,5
Skupaj	135	148,3±3,2	135	150,6±3,3	135	150,5±7	135	209,8±8,6

N – število BM pri katerih je bila izmerjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne ocene

Povprečne ocene za telesne lastnosti okvir (OK), omišičenost (OM), oblika (OB) in vime (VI) pri odbranih bikovskih materah ČB pasme v letu 2016 v Sloveniji prikazuje tabela 7.

Tabela 7: Povprečja in standardne deviacije telesnih ocen (OK - okvir, OM - omišičenost, OB - oblika, VI - vime) bikovskih mater črno-bele pasme odbranih za leto 2016

Zavod	N(OK)	OK	N(OM)	OM	N(OB)	OB	N(VI)	VI
PT	17	7,6±,9	17	5,9±,2	17	6,9±,7	17	7,2±,4
CE	20	7,3±1	20	6±,2	20	7±,5	20	7,3±,5
KR	34	7,7±,8	34	6,1±,4	34	7,5±,6	34	7,8±,6
LJ	43	7,7±,9	43	6±,2	43	7,4±,5	43	7,8±,7
NM	21	7,4±,7	21	5,9±,3	21	7±,4	21	7,3±,6
Skupaj	135	7,6±,9	135	6±,3	135	7,2±,6	135	7,6±,6

N - število BM pri katerih je bila ocenjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

V pregledu prikazujemo tudi skupne ocene zunanosti, ki so jih BM dobile, ko so bile ocenjene kot prvesnice. Povprečne ocene za skupne ocene telesnih lastnosti v okviru ocenjevanja prvesnic za odbrane bikovske matere ČB pasme s statusom v letu 2016 v Sloveniji prikazuje tabela 8.

Tabela 8: Povprečja in standardne deviacije telesnih ocen prvesnic za bikovske matere črno-bele pasme, odbrane za leto 2016

Zavod	Okvir		Robustnost		Vime		Noge		Skupaj	
	N	Pov.	N	Pov.	N	Pov.	N	Pov.	N	Pov.
KR	30	84,7±2,9	30	82,2±2,9	30	83,4±1,8	30	81,1±2,9	30	82,8±1,3
LJ	42	83,7±2,5	42	82,5±2,3	42	83,7±2,2	42	81,5±2,6	42	82,9±2,2
NM	21	84,5±2,3	21	83,2±1,8	21	82,9±1,9	21	83,2±1,5	21	83,8±1,7
Skupaj	93	84,2±2,6	93	82,6±2,4	93	83,4±2,0	93	81,7±2,6	93	83,0±1,8

N - število BM pri katerih je bila ocenjena posamezna lastnost

Pov. – povprečje in standardni odklon